

Hem>Dina rättigheter>Brottsoffer>Ersättning>Skadestånd från gärningspersonen

Skadestånd från gärningspersonen

Hur gör jag för att kräva skadestånd eller andra former av ersättning/gottgörelse från gärningsmannen i en rättegång (brottmålsprocessen), och vem ska jag rikta skadeståndskravet till?

Som målsägande kan du väcka talan om enskilt anspråk och yrka skadestånd på grund av ett brott som du utsatts för. Talan prövas under brottmålsprocessen om detta inte väsentligt försenar förfarandet (artikel 153.1 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

Målsäganden får väcka talan om enskilt anspråk i anledning av brott (artikel 154.1 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

Talan om enskilt anspråk i brottmål görs till den myndighet som brottet anmäldes till eller till den domstol som prövar målet (artikel 155.1 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

I vilket skede i brottmålsprocessen bör jag lägga fram mitt skadeståndskrav?

Du kan väcka talan om enskilt anspråk i anledning av brott ända fram tills bevisupptagningen domstolen i första instans avslutas (artikel 155.2 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

Vad kan jag kräva skadestånd för och hur bör jag lägga fram skadeståndskravet (ange en totalsumma och/eller specificera de olika förlusterna, förlorad vinst och ränta)?

En talan om enskilt anspråk i anledning av brott kan innehålla en hänvisning till ett skadeståndskrav i stämningen (artikel 153.2 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

Finns det en särskild blankett för skadeståndskrav?

Det finns inte någon särskild blankett för skadeståndskrav.

Vilken bevisning måste jag lägga fram för att styrka mitt skadeståndskrav?

Den person som är bemyndigad att framställa kravet måste ange kravet och lägga fram bevisning för att styrka kravet (artikel 155.3 i straffprocesslagen). Bevisningens typ och omfattning specificeras inte i lagstiftningen.

Finns det domstolsavgifter eller andra kostnader som är kopplade till mitt skadeståndskrav?

Det finns inte några domstolsavgifter eller andra kostnader kopplade till ett enskilt anspråk i anledning av brott.

Kan jag få rättshjälp före och/eller under förfarandet? Kan jag få det även om jag inte är bosatt i det land där förfarandet äger rum?

Brottsoffer som utsatts för ett brott som medför fängelse i mer än fem år och som har lidit allvarlig skada av brottet, har rätt att biträdas av ett målsägandebiträde vid framställandet av enskilt anspråk i anledning av brott. Kostnaderna för målsägandebiträdet bärs av staten (artikel 43.2 i straffprocesslagen). Denna rättighet begränsas inte av målsägandens hemvist.

När kan brottmålsdomstolen avvisa eller vägra att pröva mitt skadeståndskrav mot gärningsmannen?

I en fällande dom mot den tilltalade kan domstolen bevilja hela det enskilda anspråk som målsäganden framställt, eller delvis bevilja anspråket och anmoda målsäganden att väcka en separat civilrättslig talan. Om informationen i brottmålsprocessen inte utgör en tillförlitlig grund för att pröva hela eller delar av skadeståndskravet ska domstolen anmoda målsäganden att väcka en separat civilrättslig talan.

Vid en friande dom, eller om åtalet läggs ned eller brottmålet vilandeförklaras, ska målsäganden anmodas att väcka en separat civilrättslig talan. Om domstolen förklarar sig inte vara behörig ska målsäganden anmodas att väcka talan om enskilt anspråk i den brottmålsprocess som inlemts eller pågår vid den domstol som har behörighet (artikel 158.2.3 i straffprocesslagen).

Kan jag överklaga ett sådant beslut eller söka andra former av ersättning/gottgörelse?

Målsäganden kan överklaga utslaget på grundval av domstolens beslut om kostnaderna för brottmålsprocessen eller skadeståndskravet. Om en statlig åklagare har övertagit åtalet från en målsägande som väckt enskilt åtal kan dock den sistnämnde inge överklagan med hänvisning till samtliga godtagbara besvärsgrunder (artikel 464.4 i straffprocesslagen (*Zakon o kaznenom postupku*)).

Om domstolen tilldömer mig skadestånd, hur ser jag till att domen mot gärningsmannen verkställs och vilken hjälp kan jag få för att se till att så sker?

På begäran av bemyndigad person kan det fattas beslut om tillfälliga interimistiska åtgärder för att säkra det enskilda anspråk som framställts under brottmålsprocessen.

Det beslut som avses i föregående stycke fattas av undersökningsdomaren. Efter att åtal har väckts ska åtalsavdelningen fatta ett sådant beslut, och den domstol som prövar målet ska leda förhandlingen. Om den interimistiska åtgärden överklagas innebär detta inte att verkställigheten skjuts upp (artikel 160 i straffprocesslagen).

Senaste uppdatering: 02/10/2019

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.